

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA U ZENICI ZA FEBRUAR 2021. GODINE (Izveštaj sa automatskih stacionarnih mjernih stanica)

1. GRANIČNE VRIJEDNOSTI ZAGAĐUJUĆIH MATERIJAMA

Izmjerene koncentracije zagađujućih materija upoređuju se sa graničnim i alarmnim vrijednostima koje su date u Pravilniku o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka („Sl.novine FBiH“, br. 01/12):

- Granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije sumpornog dioksida (SO₂) iznosi 125 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračna više od 3 puta (ukupno 3 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za dnevne prosjeke koncentracija lebdećih čestica PM₁₀ iznosi 50 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 35 puta (ukupno 35 dana) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida u zraku iznosi 350 µg/m³. Navedena vrijednost ne smije biti prekoračena više od 24 puta (ukupno 24 sata) u jednoj kalendarskoj godini;
- Granična vrijednost u 2021. godini za satne prosjeke koncentracija NO₂ u zraku iznosi 200 µg/m³. Ne smije biti prekoračena više od 18 puta (ukupno 18 sati) u jednoj kalendarskoj godini. Granična vrijednost za satne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 200 µg/m³, a granična vrijednost za dnevne prosjeke koncentracije NO₂ iznosi 85 µg/m³;
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija sumpornog dioksida (SO₂) u zraku iznosi 500 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za srednje dnevne koncentracije lebdećih čestica PM₁₀ iznad vrijednosti 150 µg/m³, a prag uzbune čija je vrijednost 300 µg/m³.
- Alarmni nivo zagađenosti zraka („Prag uzbune“) za satne prosjeke koncentracija azotnog dioksida (NO₂) u zraku iznosi 400 µg/m³. Navedena vrijednost mora biti prekoračena u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.

2. REZULTATI MJERENJA ZAGAĐENOSTI ZRAKA

U narednim tabelama dat je pregled pokazatelja zagađenosti zraka u Zenici na osnovu rezultata provedenih mjerenja u februaru 2021.godine.

Tabela 1. Zagađenost zraka sumpornim dioksidom (SO₂) u Zenici u mjesecu februaru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	671	671	591
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	970,6	735,7	915,7
Broj prekoračenja praga „Uzbune“ (SO ₂ >500 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	0	0	0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>350 µg/m ³)	32	25	56
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	28	28	24
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	421,9	348,7	290,0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (SO ₂ >125 µg/m ³)	16	17	16

Tabela 2. Zagađenost zraka lebdećim česticama PM₁₀ u Zenici u mjesecu februaru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	655	603	384
Maksimalna satna vrijednost (µg/m ³)	206,2	300,8	273,2
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	26	25	18
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	124,3	546,3	121,0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (PM ₁₀ > 50 µg/m ³)	18	18	14

Napomena: U propisima nije definisana granična vrijednost za satni prosjek koncentracija lebdećih čestica PM₁₀.

Tabela 3. Zagađenost zraka azotnim dioksidom (NO₂) u Zenici u mjesecu februaru 2021. godine

POKAZATELJ	MJERNA STANICA		
	CENTAR	RADAKOVO	TETOVO
Broj validnih satnih prosjeka mjerenja	X	671	670
Maksimalni satni prosjek (µg/m ³)	X	219,3	232,9
Broj prekoračenja praga „UZBUNE“ (NO ₂ > 400 µg/m ³ tri ili više sati uzastopno)	X	0	0
Broj prekoračenja granične vrijednosti za satni prosjek (>200 µg/m ³)	X	2	3
Broj validnih dnevnih prosjeka mjerenja	X	28	28
Maksimalna srednja dnevna vrijednost (µg/m ³)	X	97,3	139,5
Broj prekoračenja granične vrijednosti za dnevni prosjek (NO ₂ > 85 µg/m ³)	X	2	19

X - Uređaj nije bio u funkciji.

3. ANALIZA REZULTATA MJERENJA

Na osnovu pokazatelja zagađenosti zraka za mjesec februar 2021. godine prikazanim u tabelama utvrđeno je slijedeće:

Broj dana u februaru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama sumpor dioksida iznad 125 µg/m³ (norma je do 3 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	16 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS2 Radakovo	17 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)
MS3 Tetovo	16 dana (već prekoračena norma za cijelu kalendarsku godinu)

Broj prekoračenja satnih prosjeka koncentracija sumpor dioksida >350 µg/m³ (norma je do 24 sata u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	32 sati
MS2 Radakovo	22 sata
MS3 Tetovo	56 sati

Broj dana u februaru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama lebdećih čestica PM₁₀ iznad 50 µg/m³ (norma je do 35 dana u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS1 Centar	18 dana
MS2 Radakovo	18 dana
MS3 Tetovo	14 dana

U februaru 2021. godine bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke sumpor dioksida iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km^2 , ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja) i to za dan 19.02.2021. godine kada su koncentracije bili veće od $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ više od 3 sata uzastopno i to:

- 19.02.2021 koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS1 Centar, bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 9 sata uzastopno u periodu od 09 -17:00 sati,
- 19.02.2021 koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS2 Radakovo, bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 6 sati uzastopno u periodu od 09-16:00 sati i
- 19.02.2021 koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS3 Tetovo, bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 4 sata uzastopno u periodu od 12 - 15:00 sati.

Pored toga, rezultati mjerenja pokazuju da:

- 17.02.2021. koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS3 Tetovo bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 5 sati uzastopno u periodu od 11 - 15:00 sati,
- 18.02.2021. koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS3 Radakovo bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 3 sata uzastopno u periodu od 13 - 15:00 sati i
- 22.02.2021. koncentracije SO_2 na mjernom mjestu MS3 Tetovo bile su iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ 4 sata uzastopno u periodu od 13 -15:00 sati,

ali su koncentracije na ostala dva mjesta bile niže od $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$, ili nije bio ispunjen uslov da su koncentracije SO_2 iznad $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ tri i više sati uzastopno te nije bilo osnova za proglašavanje praga UZBUNE u navedenim periodima mjerenja.

Broj prekoračenja satnih prosjeka koncentracija azotnim dioksidom iznad $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je do 18 sata u toku jedne kalendarske godine) iznosio je:

MS2 Radakovo	2 sata
MS3 Tetovo	3 sati.

Broj dana u januaru 2021. godine sa prosječnim dnevnim koncentracijama azotnim dioksidom iznad $85 \mu\text{g}/\text{m}^3$ iznosio je:

MS2 Radakovo	2 dana
MS3 Tetovo	19 dana.

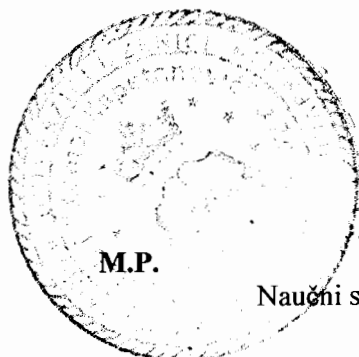
U februaru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za dnevne prosjeke PM_{10} iznad $300 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i zadržavanje nepovoljnih meteoroloških uslova (stabilna atmosferska situacija, odnosno prognozirana meteorološka slika koja neće značajno uticati na smanjenje koncentracija zagađujućih materija u narednih 48 sati).

U februaru 2021. godine nije bilo prekoračenja norme za alarmni nivo zagađenosti zraka za satne prosjeke azot dioksida iznad $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (norma je da navedena vrijednost mora biti prekoračena najmanje 3 uzastopna sata).

U Zenici, 08.04.2021. godine.

Šef Centra za okoliš:

mr.sc.Halim Prčanović, dipl.inž.maš.

Direktor:

Naučni saradnik, Mustafa Hadžalić dr.sc.